

V času selitve lahko opazujemo še v plitvini stoeče **sive čaplje** *Ardea cinerea*, v globlji vodi pa **velike kormorane** *Phalacrocorax carbo*, ki pridejo po svoj delež rib. Na ribnik zaidejo tudi **galebi**, vsaj tri vrste so bile že opažene, kar je, verjamem, za marsikoga presenetljiv podatek, saj smo vajeni galebov predvsem na morju. Vendar to ne drži povsem, galebe je možno videvati tudi v notranjosti celine. Gnezdišča lahko tudi daleč od morja. Občasno lahko vidimo tudi njihove sorodnice **čigre**, predvsem **navađno čigro** *Sterna hirundo* in **črno čigro** *Chlidonias niger*.

Med galebi je najpogostešji rečni galeb.

V primeru, da je ribnik prazen, oziroma še bolje, da je v njem le plitva voda, le-ta postane pravi raj za skupino ptic z dolgimi nogami in prav takšnim kljunom. Med večjimi pticami so to seveda **čaplje**, že omenjene sive, ki se jih takrat lahko zbere več deset. Med sivimi čapljami lahko vmes vidimo še kakšno **veliko belo čapljo** *Ardea alba*, občasno pa se pojavi še **črna štoklja** *Ciconia nigra*.

Močvirski martinec se na ribniku ustavi v času selitve.

Še več je manjših ptic, ki spretno tekajo po plitvi vodi in blatu ter v mulju iščejo hrano. Med njimi je največ **martincev**, predvsem **pikastih** *Tringa ochropus* in **močvirskih** *Tringa glareola*. Med njimi se sprehaja tudi kakšen večji, recimo **rdečenogi martinec** *Tringa totanus* z rdečimi nogami in še večji, **zelenonogi** *Tringa nebularia* z sivozelenimi nogami. Precej neopazne so zaradi varovalne obarvanosti **kozice** *Gallinago gallinago*, ki s svojimi dolgimi kljeni prebadajo dno in si iščejo hrano. Že ob najmanjem sumu na nevarnost se celotna jata dvigne, naredi krog ali dva nad ribnikom ter znova pristane in nadaljuje s hranjenjem.

Zima

Zima velja za najbolj pusto obdobje na ribniku. Kljub temu je lahko kakšna zima s pticami na ribniku izjemno pestra. Če je v ribniku nezmrznjena voda, se lahko v njem zadržuje več sto glava množica najrazličnejših ptic.

Prevladujejo zopet **liske**, več vrst **rac**, vmes pa lahko vidimo še kakšnega **velikega kormorana**, **ponirka**, **sivo čapljo** ter kakšno bolj redko vrsto pri nas, recimo **gos**. Izmed slednjih so bile opažene na ribniku že tri vrste. Ne pozabimo še **labodov grbcev** *Cygnus olor*, ki so med ljudmi zelo priljubljeni. Običajno se na ribniku pojavijo v jesenskem času in ostanejo do pozne spomladи.

Veliki kormorani se pojavijo v jesenskem in zimskem času.

Pomen ribnika za ptice

Ribnik Vrbje je brez dvoma pomemben za ptice v lokalnem in regionalnem merilu, že zaradi tega, ker tod ni veliko stoečih voda. Kaj pa širše? Glede na število gnezdečih parov na ribniku in v celotni državi rečemo, da je ribnik pomemben v slovenskem merilu za **malega** in **čopastega ponirka** ter **črno lisko**, v zimskem času pa tudi za **raco žvižgavko**.

Imejmo to v mislih pri obisku ribnika in se ravnajmo kot spoštljivi gostje. Ne preganjajmo ptic in jih ne vznemirjajmo, predvsem v času gnezdenja in vzreje mladičev. Štirinožne prijatelje, če jih že imate zraven na sprehadu, pa dajte obvezno na vrvico.

Žvižgavka je med pogostejšimi racami na preletu.

Vodne ptice ribnika vrbje

EKOLOŠKA UČNA POT VRBJE

Vodne ptice ribnika Vrbje

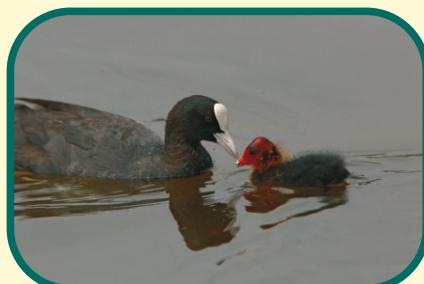
Ribnik Vrbje z reko Savinjo in bližnjo okolico je pomembno območje za ptice, ne samo v lokalnem merilu, temveč tudi širše. To še posebej velja za sam ribnik, kljub njegovi relativni majhnosti, saj meri le 13,5 ha. Na ribniku in njegovi bližnji okolici je bilo videnih že preko 140 vrst ptic. Dobra tretjina teh ptic sodi med vodne vrste, kar priča o pomembnosti ribnika za le-te. Več vrst ptic na ribniku gnezdi, še več pa se jih na njem ustavi v času selitve, jeseni in spomladni. Pozimi, posebej, če je na ribniku led, je ptic manj.

Čopasti ponirek je reden gnezdilec in med najbolj opaznimi pticami ribnika.

Čas gnezdenja

Prve ptice z gnezdenjem, ali bolje rečeno s pripravo za gnezdenje, pričnejo že meseca marca, seveda v kolikor je v ribniku voda. Med prvimi pričnejo z dvorjenjem in pregnjanjem **črne liske** *Fulica atra*, ki so v tem času med opaznejšimi pticami. Nekoliko kasneje se jim pridružijo ponirki, tako **mali ponirek** *Tachybaptus ruficollis* kot **čopasti ponirek** *Podiceps cristatus*, ki je tudi maskota učne poti in ribnika. Mali ponirek je bolj skrivenosten, zadržuje se med rastlinjem, zato ga težje in poredko vidimo. Nasprotno se čopasti rad razkazuje na odprttem, še posebej v času svatovanja. Takrat se par drug drugemu razkazuje, se potaplja, oglasa ter celo »zapleše«, kar je za obiskovalca vsekakor zelo atraktivno.

Črna liska je najtevilčnejša gnezdlka in preletna ptica na ribniku.

Ostanimo še pri gnezdilcih. Med vodno vegetacijo se zadržuje že **zelenonoga tukalica** *Gallinula chloropus*, sorodnica liske. Prepoznali jo bomo po belem podrepnem perju in repu, s katerim pogosto trza. Med vodnim rastlinjem, vendar nekoliko više, se zelo dobro počuti tudi **rakar** *Acrocephalus arundinaceus*, rjava obarvana ptica v velikosti škorca. Z obarvanostjo ne bo pritegnil naše pozornosti, zagotovo pa z glasnim reglajočim petjem. Med rednimi gnezdilkami ne pozabimo še **race mlakarice** *Anas platyrhynchos*, ki na ribnik pride že z mladiči, gnezdi pa kje v bližini.

Čapljica, ki občasno gnezdi na ribniku, je v Sloveniji in Evropi ogrožena vrsta.

Na ribniku občasno gnezdi tudi za Slovenijo nekatere redke vrste. **Čapljica** *Ixobrychus minutus* ni samo redka temveč je tudi ogrožena. Svoj življenski prostor si deli z rakarjem. Še bolj skrivenostna je **mala tukalica** *Porzana parva*, ki je dokazano na ribniku gnezdila vsaj enkrat. V to skupino izjemno redkih gnezdilk sodita še **črnogrl ponirek** *Podiceps nigricollis* in **raca reglja** *Anas querquedula*, ki sta na ribniku do sedaj prav tako gnezdila le enkrat.

Priča včasih gnezdi tudi v izpraznjenem ribniku.

Mlakarica je naša najpogostejsa raca, ki je na ribniku vedno prisotna.

Včasih se zgodi, da zaradi režima praznjenja in polnjena ribnika le-ta ostane v spomladanskem času dalj časa prazen. Takrat se lahko zgodi, da na dnu suhega ribnika pričneta gnezdit **priča** *Vanellus vanellus* in **mali deževnik** *Charadrius dubius*. Običajno pa je njun poskus neuspešen zaradi kasnejšega dviga vode.

Vse te vrste v kasni spomladni ali še kasneje, že v poletnem času, posvetijo veliko časa svojemu zarodu. Na ribniku lahko takrat opazujemo **liske**, kako hranijo svoje pisane mladiče, samice **mlakarice** in mladiče, ki ji vneto sledijo, ter **čopaste ponirke** pri hrانjenju in prevažanju mladičev na hrbitu.

Mali deževnik gnezdi na prodiščih Savinje, občasno pa tudi v praznem ribniku.

Čas selitve

V času selitve, to je spomladni in jeseni, je na ribniku najbolj živahno. Takrat lahko opazujemo tudi vrste, ki na ribniku ali celo pri nas ne gnezdijo. Tu se le ustavijo na svoji poti, bodisi iz prezimovališč nekje bolj na jugu, bodisi na poti s severa, kjer so gnezidle. V tem času se bolj množično pojavljajo tudi druge vrste, recimo že omenjena **črna liska**, ki jo je v pozno poletnem in jesenskem času možno videti v več stoglavih jatah. Družbo jim delajo številne **race**, od **mlakaric**, **regeljev**, **kreheljev** *Anas crecca*, **žvižgavk** *Anas penelope*, **sivka** *Aythya ferina* do **čopastih črnic** *Aythya fuligula*.

Sivka je redna gostja na ribniku v času selitve.